

Zaak C-300/89

Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Raad van de Europese Gemeenschappen

„Richtlijn inzake titaandioxydeafval —
Rechtsgrondslag”

Rapport ter terechtzitting	2869
Conclusie van advocaat-generaal G. Tesauro van 13 maart 1991	2878
Arrest van het Hof van 11 juni 1991	2895

Samenvatting van het arrest

- 1. Handelingen van de instellingen — Keuze van rechtsgrondslag — Criteria*
- 2. Handelingen van de instellingen — Keuze van rechtsgrondslag — Bevoegdheid van instelling berustend op twee verdragsbepalingen — Cumulatie van rechtsgrondslagen — Grens — Cumulatie schadelijk voor deelneming van Parlement aan wetgevingsproces (EEG-Verdrag, artikelen 100 A, 130 S en 149, lid 2)*

3. *Harmonisatie van wetgevingen — Richtlijn die in een industrietak opheffing beoogt van mededingingsdistorsies voortvloeiend uit individueel door Lid-Staten met oog op milieubescherming genomen maatregelen — Bijdrage aan verwezenlijking van interne markt — Rechtsgrondslag — Artikel 100 A*

(EEG-Verdrag, artikelen 100 A, 130 R en 130 S; richtlijn 89/428 van de Raad)

1. In het kader van het stelsel van bevoegdheden van de Gemeenschap mag de keuze van de rechtsgrondslag van een handeling niet alleen afhangen van de opvatting van een instelling omtrent het nagestreefde doel, maar moet zij berusten op objectieve gegevens die voor rechterlijke toetsing vatbaar zijn. Tot die gegevens behoren met name het doel en de inhoud van de handeling.
2. Voor zover de bevoegdheid van een instelling op twee verdragsbepalingen berust, is zij gehouden de desbetreffende handelingen op basis van die twee bepalingen vast te stellen. Indien evenwel een van de machtigingsbepalingen, artikel 100 A, de toepassing van de in artikel 149, lid 2, EEG-Verdrag geregelde samenwerkingsprocedure voorschrijft, waarna de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen kan beslissen indien hij voornemens is, de door het Parlement geformuleerde en door de Commissie in haar opnieuw behandelde voorstel overgenomen amendementen op zijn gemeenschappelijk standpunt te aanvaarden, terwijl de andere bepaling, artikel 130 S, voorziet in eenparigheid van stemmen binnen de Raad na enkele raadpleging van het Europees Parlement, zou de cumulatie van rechtsgrondslagen de samenwerkingsprocedure, die ten doel heeft de deelneming van het Parlement aan het wetgevingsproces van de Gemeenschap te versterken, tot een dode letter maken. In deze deelneming spiegelt zich op communautair niveau een democratisch grondbeginsel af, volgens hetwelk de volkeren door tussenkomst van een representatieve vergadering aan de machtsuitoefening deelnemen. Derhalve is in een dergelijk geval het beroep op de dubbele rechtsgrondslag uitgesloten en moet worden vastgesteld welke van de twee machtigingsbepalingen de passende rechtsgrondslag is.
3. In de eerste plaats blijkt reeds uit de bewoordingen van artikel 130 R, lid 2, EEG-Verdrag, dat een communautaire maatregel niet reeds onder artikel 130 S valt enkel omdat hij mede de milieubescherming ten doel heeft, in de tweede plaats draagt een maatregel ter harmonisering van de nationale regelingen inzake de produktievoorwaarden in een bepaalde tak van industrie waarmee wordt beoogd de mededingingsdistorsies in die industrietak uit de weg te ruimen, bij aan de verwezenlijking van de interne markt en valt hij daardoor binnen de werkingssfeer van artikel 100 A, welke bepaling in het bijzonder is afgestemd op de voltooiing van de interne markt, en ten slotte kunnen de doelstellingen van de milieubescherming, als bedoeld in artikel 130 R, doeltreffend worden nagestreefd door op de grondslag van artikel 100 A vastgestelde harmonisatiemaatregelen. Mitsdien moet worden geoordeeld, dat de Raad voor richtlijn 89/428 tot vaststelling van de procedure voor de harmonisering van de programma's tot vermindering en uiteindelijke algehele opheffing van de verontreiniging door afval van de titaandioxyde-industrie, artikel 100 A als rechtsgrondslag had moeten nemen. Nu de Raad ten onrechte artikel 130 S als rechtsgrondslag heeft genomen, moet de richtlijn worden nietigverklaard.